

Универзитет у Нишу
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
Бр. 01-3308/1
03/11/2022. године

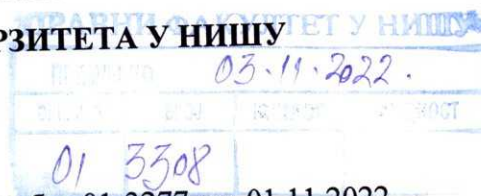
На основу члана 36. Правилника о мастер академским студијама права Служба за наставу и студентска питања даје следеће

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

1. Обавештава се јавност да су завршни мастер рад и Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада под називом „Буџетски поступак”, кандидата Милошевић Катарине, број досјеа М011/20-О, студента мастер академских студија права на Правном факултету у Нишу, примљени дана 03/11/2022. године и да се налазе у Библиотеци и на сајту Факултета.
2. Извештај и мастер рад доступни су, у року од 5 (пет) дана од дана истицања овог обавештења на огласну таблу Факултета, заинтересованим лицима у времену од 08,00 до 15,00 сати сваког радног дана.
3. Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада су саставни део овог обавештења
4. Ово обавештење истаћи на сајт и доставити Библиотеци.

СЛУЖБА ЗА НАСТАВУ И
СТУДЕНТСКА ПИТАЊА

КАТЕДРИ ЗА ПРАВНО-ЕКОНОМСКЕ НАУКЕ
ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ

Одлуком Декана Правног факултета у Нишу бр. 01-3277 од 01.11.2022. године образована је Комисија за писање извештаја за оцену и јавну одбрану завршног рада под називом „Буџетски поступак“ Милошевић Катарине, студента мастер академских студија права (број досијеа М011/20-О), у саставу: 1) др Марина Димитријевић, редовни професор Правног факултета у Нишу, ментор, председник Комисије; 2) др Срђан Голубовић, редовни професор Правног факултета у Нишу, члан и 3) др Марко Димитријевић, ванредни професор Правног факултета у Нишу, члан. Након што је проучила завршни мастер рад кандидата Комисија, у складу са чл. 35. Правилника о мастер академским студијама права, подноси Катедри за правно-економске науке следећи

ИЗВЕШТАЈ

I

Приказ садржине мастер рада

Мастер рад под називом „Буџетски поступак“ написан је на 87 стр. компјутерски обрађеног текста стандардног формата. У обради наведене теме, кандидат је користио адекватну истраживачку грађу која обухвата 50 библиографских јединица (уџбенике, монографије, научне и стручне радове, студије), као и одговарајуће правне прописе (Устав, закони, подзаконски акти) којима се у Републици Србији регулише предметна проблематика.

Мастер рад се састоји од увода, три дела (I Општа разматрања о буџетском поступку; II Фазе буџетског поступка; III Стање и могућности унапређења буџетског поступка у савременим условима) и закључних разматрања. На крају рада дати су попис коришћене литературе, попис остале истраживачке грађе, сажетак и кључне речи (на српском и енглеском језику) и биографија студента.

Предмет истраживања, који се односи на буџетски поступак, кандидат је јасно одредио у уводу мастер рада. У складу са тим, у мастер раду се детаљније

разматра проблематика буџетског поступка у финансијској теорији, свака фаза буџетског поступка, а посебна пажња је посвећена и теми буџетског поступка у контексту савремених буџетских реформи у бројним земљама, као и буџетском поступку у Европској унији и у Републици Србији.

Разлоге опредељивања за истраживање теме буџетског поступка кандидат проналази у тежњи да се ова тема, фундаментална за успешно функционисање јавног сектора и финансирање јавних потреба, додатно афирмише али и укаже на њен велики значај. Уз то, разлог за истраживање кандидат проналази и у чињеници да је Закон о буџету изузетно битан закон у правном систему сваке државе те је, у том смислу, потребно одговарајуће познавање и добро разумевање свих фаза поступка у вези са овим законом. Такође је неопходно правилно идентификовати постојеће стање у свакој од тих фаза, као и реалне могућности за њихово даље унапређење.

Улога коју има буџет, а самим тим и буџетски поступак у савременим државама, врло је битна будући да се преко буџета утроши велики део БДП-а за функционисање јавног сектора (50% и више од 50% БДП-а). Из те чињенице и произилази значај истраживања проблематике буџетског поступка. Квалитет правног регулисања свих фаза буџетског поступка и доследна примена важеће регулативе, детерминишу да ли ће пројекције буџетских прихода и расхода бити у сагласју са финансијским капацитетом друштва, односно да ли ће се начела јавних расхода (начело општег интереса, штедње, умерености и пропорционалности) доследно имплементирати у пракси.

Својим истраживањем, кандидат настоји да провери следеће хипотезе: 1) буџетски поступак у савременим државама осмишљен је уз уважавање најразвијенијих теоријских буџетских сазнања; 2) нове методе буџетског планирања, настале као резултат савремених реформи буџетског система, допринеле су иновирању и побољшању буџетског поступка; 3) Министарство финансија има веома важну улогу у фази припреме и израде буџета; 4) непоштовање буџетског календара утиче значајно на успешност буџетског поступка; 5) све фазе буџетског поступка су међусобно уско повезане и непосредно опредељују ниво квалитета спроведеног буџетског поступка; 6) добро припремљен буџет може лоше да се реализује, али лоше припремљен буџет се, готово без изузетка, лоше реализује; 7) вишеструка и добро организована буџетска контрола омогућава заштиту од ненаменског,

незаконитог и нерационалног трошења буџетских средстава; 8) прелазак на средњорочно буџетско планирање (средњорочни буџет) и развој програмске структуре буџета унапређују буџетски поступак; 9) израда и усвајање завршног рачуна буџета је неизоставна фаза буџетског поступка; 10) буџетски поступак у Републици Србији карактерише висок ниво развијености у свим његовим фазама.

Неспорно је да се, на основу анализе самог буџетског поступка и карактеристика сваке од фаза из којих се овај поступак састоји, може утврдити да ли је буџетски поступак уређен у складу са општеприхваћеним ставовима финансијске теорије, захтевима савременог доба и актуелне буџетске праксе. Такође се могу идентификовати позитивна обележја, као и манифестовани недостаци и потешкоће у буџетском поступку. Све мањкавости и ограничења би требало да буду превазиђени реформисањем и умешнијим нормативним регулисањем буџетског поступка, предузимањем одређених адекватно осмишљених активности и мера, односно одговарајућим поступањем свих учесника у овом поступку. Тиме би носиоци фискалне политике јасно презентовали намеру његовог континуираног побољшања у конкретној држави. Циљ обраде предметне проблематике представљен је у свему напред наведеном.

У уводу се прецизирају и коришћени методи током израде мастер рада: нормативни метод, историјски метод, аналитичко-синтетички метод, дедуктивно-индуктивни метод и упоредно-правни метод.

Општа разматрања о буџетском поступку представљена су, од стране кандидата, у првом делу рада. Најпре је обрађено питање буџета и буџетског поступка у класичној и савременој финансијској теорији а, потом, је извршено дефинисање појма буџетског поступка, анализиран је његов историјски развој, као и улога и значај.

У другом делу рада, који је централни, кандидат се бави фазама буџетског поступка. Фокус интересовања у том смислу усмерен је на припрему и израду буџета, усвајање (доношење) буџета, извршење буџета, буџетску контролу и завршни рачун буџета. У оквиру припреме и израде буџета, детаљније су обрађена следећа питања: планирање буџета, модалитети припреме и израде буџета, календар буџета, припрема и израда буџета у Републици Србији. Проблематика усвајања (доношења) буџета је, по природи ствари, разматрана после обраде фазе припреме и израде буџета, и то преко

анализе следећих питања: улога парламента у поступку усвајања буџета, привремено финансирање, усвајање (доношење) буџета у Републици Србији. Потом следи обрада фазе буџетског поступка која се тиче извршења буџета и то кроз разраду проблематике начина извршења буџета и извршилаца, буџетске и рачунске године, измене буџета током фискалне године, улоге трезора у извршењу буџета и извршења буџета у Републици Србији. У наставку рада се разматра буџетска контрола на начин да се даје теоријски поглед на облике буџетске контроле и подробније сагледавају постојећи облици буџетске контроле у Републици Србији. Неизоставно, обрађује се и тема завршног рачуна буџета, односно његове израде и усвајања, као последње фазе буџетског поступка (циклуса).

Трећи део рада доноси излагања у којима се приказују запажања о буџетском поступку у савременим условима (кључна обележја, испољене предности и недостаци буџетског поступка), разматра буџетски поступак и буџет Европске уније, сагледава стање буџетског поступка у светлу савремених буџетских реформи, антиципирају могућности његовог унапређења у Републици Србији у склопу настојања модернизације буџетске области и јавног сектора.

У закључним разматрањима кандидат јасно и концизно представља резултате свог истраживања потврђујући тиме, делимично или у потпуности, постављене хипотезе рада. Другим речима, кандидат сумира ставове о буџетском поступку и његовим фазама, даје оцену постојећег стања у овој области и врши пројекцију праваца даљег развоја. Сходно томе, кандидат посебно наглашава да буџетски поступак представља „лице“ јавних финансија савремене државе и да, у својој бити, потреба за реформом буџетског поступка настаје услед јасног испољавања његових недостатака и тежње за проналажењем нових модалитета побољшања овог поступка. Реформама у буџетској сфери треба решити проблем прекомерне јавне потрошње и утицати на кориснике буџетских средстава да рационално троше јавна средства, као и да ефикасно и квалитетно обављају послове из своје надлежности. У том контексту, смештање годишњег буџета у средњорочне буџетске оквире доприноси ефективном управљању јавним расходима и ствара адекватно окружење за примену савремених модела јавног буџетирања (програмског буџетирања и буџетирања према учинку). Како је предмет истраживања рада и

буџетски поступак у Републици Србији, кандидат у закључним разматрањима указује на одређене недостатке овог поступка али и остварена унапређења.

На основу истраживања савремених теоријских ставова који се односе на проблематику буџетског поступка, упоредно-правних решења и искуства у овом домену, као и анализе предузетих промена у разним фазама буџетског поступка у Републици Србији, кандидат закључује да код нас простор за даља побољшања постоји. Буџетске реформе су, по мишљењу кандидата, неопходне како би се очувао интегритет буџетског система и буџетске процедуре. Такође, кандидат подржава став о потреби постојања јасно прописане одговорности у домену управљања јавним расходима која омогућава да се одржи контрола над јавном потрошњом и осигура распоређивање средстава за одређене намене у складу са приоритетима јавних политика. Имајући у виду сложеност постојећих изазова у финансирању јавног сектора и неопходност да се на њих адекватно и благовремено одговори, извесно је да ће у многим земљама, по свом карактеру, буџетске реформе ће бити перманентне и свеобухватне.

II

Оцена мастер рада и подобности за јавну одбрану

Кандидат је у мастер раду истражио актуелну и сложену тему из буџетске области. У раду су, на коректан начин, обрађене све фазе буџетског поступка и истакнуте њихове кључне одлике. Такође, кандидат у раду аргументовано указује на ефекте спроведених буџетских реформи у разним сегментима буџетског поступка, односно на домете и ограничења до сада предузетих новина у буџетском поступку у савременим државама, на нивоу Европске уније и у Републици Србији. Захваљујући адекватној анализи постојећег стања у сфери буџетског поступка, кандидат је успешно идентификовао отворена питања и потешкоће у реализацији актуелних буџетских система и указао на постојеће стање и перспективе развоја буџетског процеса у предстојећем периоду. Разматрања питања буџетског поступка и буџета Европске уније, мастер раду дају посебну вредност.

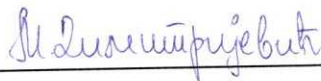
Закључак завршног (мастер) рада је коректно изведен из резултата истраживања, које је обављено уз коришћење одговарајућег обима литературе и остале истраживачке грађе и у потпуности покрива тему рада. Стил писања

мастер рада је прилагођен академским стандардима и одговара стилу који се користи у научним радовима. Прикупљањем адекватне научно-истраживачке грађе и детаљном разрадом теме завршног мастер рада кандидат је продубио своја знања из научних дисциплина Јавне финансије и финансијско право, Буџетско право и Савремени буџетски системи.

С обзиром на наведено, Комисија сматра да је израдом мастер рада кандидат стекао потребна знања и компетенције за самосталан истраживачки и практичан рад у правно-економској научној области. Комисија оцењује да је мастер рад под називом „Буџетски поступак“, кандидата Катарине Милошевић, резултат самосталног научног рада и да је подобан за јавну одбрану, те предлаже Катедри за правно-економске науке Правног факултета Универзитета у Нишу да усвоји Извештај о оцени мастер рада и његовој подобности за јавну одбрану.

У Нишу, 03. новембар 2022. године

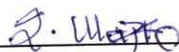
КОМИСИЈА

др Марина Димитријевић, редовни професор
Правног факултета у Нишу, ментор, председник

др Срђан Голубовић, редовни професор
Правног факултета у Нишу, члан

др Марко Димитријевић, ванредни професор
Правног факултета у Нишу, члан